

Bölüm 6: Liste

Veri Yapıları

Liste Veri Yapısı

- Liste, birden çok öğeyi bir arada saklamak için kullanılan bir veri yapısıdır.
- Listeler, verilerin sıralı bir şekilde depolanmasını sağlar.

Liste Kavramları

- **Öğeler (Elements):** Listede depolanan her bir veri parçası.
- **İndeks (Index):** Liste içindeki her öğenin sırasını belirleyen sayısal değer. İndeks genellikle 0'dan başlar.
- **Boş Liste (Empty List):** Hiçbir öğe içermeyen bir liste.
- **Uzunluk (Length):** Listenin içinde bulunan öğe sayısı.
- **Dizi (Array):** Liste öğelerini depolamak için kullanılan veri yapısı.

Liste Özellikleri

- **Sıralıdır:** Listeler öğelerin eklenme sırasına göre sıralanır.
- **Değiştirilebilirdir (Mutable):** Öğeler eklenip çıkarılabilir, güncellenebilir.
- **İndeksleme (Indexing):** Her öğe, bir sayısal indeksle ulaşılabilir.
- **Döngülerle Kullanılabilir:** Liste öğeleri üzerinde döngülerle işlemler yapılabilir.

Liste İşlemleri

- **Ekleme (Append):** Yeni bir öğeyi listenin sonuna ekler.
- **Silme (Remove):** Belirli bir öğeyi listeden çıkarır.
- **İndeksleme (Indexing):** Belirli bir öğeye indeksle erişim sağlar.
- **Dilimleme (Slicing):** Liste içindeki bir aralığı seçme.
- **Uzunluk (Length):** Listenin öğe sayısını döndürür.

Karmaşıklık Analizi

- Ekleme: $O(1)$
- Silme: $O(n)$
- İndeksleme: $O(1)$
- Dilimleme: $O(k)$
- Uzunluk: $O(1)$

Java'da Liste (List) Veri Yapısı

- Liste (List), birden fazla öğeyi sıralı bir şekilde saklamak için kullanılan veri yapısıdır.
- Java'da, `java.util` paketi içindeki `List` arabirimini veya bu arabirimi uygulayan sınıfları kullanarak listeler oluşturabiliriz.

Liste Arabiriminin Ana Metodları

- Eleman Ekleme (Add)
 - **add(E e)**: Liste sonuna bir eleman ekler.
 - **add(int index, E element)**: Belirli bir indekse eleman ekler.
- Eleman Silme (Remove)
 - **remove(Object o)**: Belirli bir elemanı listeden kaldırır.
 - **remove(int index)**: Belirli bir indeksteki elemanı kaldırır.
- Eleman Erişim (Get)
 - **get(int index)**: Belirli bir indeksteki elemanı döndürür.
- Liste Uzunluğu (Size)
 - **size()**: Listenin uzunluğunu döndürür.
- Döngülerle Kullanım
 - Liste elemanları üzerinde döngülerle işlem yapabiliriz.

Liste Arayüzünü Uygulayan Popüler Sınıflar

- ArrayList:
- LinkedList:
- Vector:
- Stack:
- CopyOnWriteArrayList:
- Arrays.asList():

Liste Arayüzünü Uygulayan Popüler Sınıflar

- **ArrayList:**
 - İhtiyaca göre büyüyeabilen veya küçülebilen dinamik dizi.
 - Öğelere hızlı rastgele erişim sağlar.
 - Sık sık ekleme veya silme gerektirmeyen senaryolar için uygundur.
- **LinkedList:**
- **Vector:**
- **Stack:**
- **CopyOnWriteArrayList:**
- **Arrays.asList():**

Liste Arayüzünü Uygulayan Popüler Sınıflar

- ArrayList:
- **LinkedList:**
 - Çift yönlü bağlı liste uygular, her öge önceki ve sonraki öğelere bağlıdır.
 - Sık sık ekleme veya silme gerektiren senaryolar için uygundur.
 - Hızlı ekleme ve silme sağlar,
 - ancak ArrayList'e kıyasla rastgele erişim daha yavaştır.
- Vector:
- Stack:
- CopyOnWriteArrayList:
- Arrays.asList():

Liste Arayüzünü Uygulayan Popüler Sınıflar

- ArrayList:
- LinkedList:
- **Vector:**
 - ArrayList'e benzer, ancak senkronizedir (synchronized)
 - Çoklu iş parçacıklarında kullanıldığında güvenlidir.
 - Senkronizasyon nedeniyle performans sorunu yaşanabilir.
- Stack:
- CopyOnWriteArrayList:
- Arrays.asList():

Liste Arayüzünü Uygulayan Popüler Sınıflar

- ArrayList:
- LinkedList:
- Vector:
- **Stack:**
 - Yığın veri yapısını uygular, özel bir Liste uygulamasıdır.
 - Bir yığında kullanılan standart push ve pop işlemlerini destekler.
- CopyOnWriteArrayList:
- Arrays.asList():

Liste Arayüzünü Uygulayan Popüler Sınıflar

- ArrayList:
- LinkedList:
- Vector:
- Stack:
- **CopyOnWriteArrayList:**
 - Senkronizasyon yükü olmadan iş parçacıkları arası güvenlik sağlar.
 - Listenin sık gezildiği, nadiren değiştirildiği senaryolar için tasarlanmıştır.
 - Liste güncellendiğinde yeni bir kopya oluşturur,
 - Büyük listeler için hafıza ve performans açısından maliyetli olabilir.
- Arrays.asList():

Liste Arayüzünü Uygulayan Popüler Sınıflar

- ArrayList:
- LinkedList:
- Vector:
- Stack:
- CopyOnWriteArrayList:
- **Arrays.asList():**
 - Bir diziyi bir List'e dönüştürür.
 - Elde edilen List, sabit boyutludur ve değiştirilemez

ArrayList

- ArrayList, Java Koleksiyon Çerçevesi (Collection Framework) içinde uygulanan bir sınıftır.
- Dinamik bir dizi oluşturmak için kullanılır.
- Standart dizilere kıyasla;
 - Daha yavaş,
 - Boyutu dinamik olarak büyütülebilir.
 - Eleman eklemek veya çıkarmak kolaydır.
 - Elemanlarla daha fazla işlem yapma esnekliği sağlar.

ArrayList Kullanımı

- `add(E e)`: Eleman ekleme
- `remove(int index)`: Belirli bir indeksteki elemanı çıkarma
- `get(int index)`: Belirli bir indeksteki elemana erişim
- `size()`: Listenin uzunluğunu alma

LinkedList

- LinkedList, Java Koleksiyon Çerçevesi'nde uygulanan bir sınıftır.
- Bağlı liste veri yapısını doğuştan uygular.
- Öğelerin ardışık konumlarda saklanmadığı bir lineer veri yapısıdır.
- Her öge, veri kısmı ve adres kısmı olan ayrı bir nesnedir.
- Öğeler, işaretçi ve adresler kullanılarak birbirine bağlıdır.
- Her öğeye "düğüm" denir.
- Rastgele erişim performansı düşüktür, çünkü elemanlar bağlıdır ve indeksleme maliyetlidir.

LinkedList Kullanımı

- `add(E e)`: Eleman ekleme
- `remove(int index)`: Belirli bir indeksteki elemanı kaldırma
- `get(int index)`: Belirli bir indeksteki elemana erişim
- `size()`: Listenin uzunluğunu alma

Vector

- Vector, Java Koleksiyon Çerçevesi'nde uygulanan bir sınıftır.
- Büyüyeabilen bir nesneler dizisi gerçekler.
- Dinamik bir dizi gerçeklediği için ihtiyaca göre büyür veya küçülür.
- Bir diziyi andırır, tamsayı indeks kullanılarak erişilebilen bileşenleri içerir.
- Concurrent (eşzamanlı) işlemler için uygun değildir.

Vector Kullanımı

- `add(E e)`: Eleman ekleme
- `remove(int index)`: Belirli bir indeksteki elemanı çıkarma
- `get(int index)`: Belirli bir indeksteki elemana erişim
- `size()`: Listenin uzunluğunu alma

Stack

- Stack, Java Koleksiyon Çerçevesi'nde uygulanan bir sınıftır.
- Stack sınıfı, vektör sınıfını genişletir ve Yığın (Stack) veri yapısını uygular.
- Temel işlem, son giren ilk çıkar (last-in-first-out) ilkesine dayanır.
- Geri alma (undo) işlemleri için kullanışlıdır.
- Çoğu işlem sadece yığının üstündeki elemanı etkiler.

Stack Kullanımı

- `push(E e)`: Eleman eklemek
- `pop()`: En üstteki elemanı kaldırmak
- `empty()`: Yığın boş mu?
- `search(Object o)`: Belirli bir elemanın indeksini bulma
- `peek()`: En üstteki elemana erişmek

CopyOnWriteArrayList

- CopyOnWriteArrayList, Java Koleksiyon Çerçevesi'nde uygulanan bir sınıftır.
- "Yazarken Kopyala" (Copy-on-Write) stratejisini kullanır.
 - Veriler üzerinde değişiklik yapıldığında orijinal veriyi kopyalar ve işlemleri kopya üzerinde gerçekleştirir.
- Eşzamanlı (concurrent) erişime karşı güvenli: Çoklu iş parçacıkları arasında güvenli bir şekilde kullanılabilir.
- Okuma işlemleri hızlıdır: Veri okuma işlemleri çok hızlıdır, çünkü herhangi bir kilitlenme veya senkronizasyon olmadan yapılır.
- Yazma işlemleri maliyetli: Veriye yazma işlemleri oldukça maliyetlidir, çünkü her yazma işlemi için verinin kopyası oluşturulur.

Arrays.asList()

- Arrays.asList(), Java'da bir dizi (array) nesnesini liste (list) türünde bir koleksiyona dönüştüren bir fonksiyondur.
- Dizi ve liste arasında verilerin paylaşıldığı bir arayüz sunar.
- Dizi kullanmanın avantajlarından yararlanırken koleksiyonların işlevselliğini elde etmek istediğimizde kullanılır.
- Verileri diziye ekledikten sonra, bu verileri daha fazla koleksiyon işlevselliği kullanmak için bir Liste'ye dönüştürmek istediğimizde kullanılır.

Soru

Java'da List koleksiyonu, hangi temel arayüzün bir alt sınıfıdır?

- A) ArrayList
- B) Set
- C) Collection
- D) Map

Soru

Bir Java List koleksiyonu, aynı öğeyi kaç kez içerebilir?

- A) Yalnızca bir kez
- B) Birden fazla kez
- C) Hiçbir zaman
- D) Sonsuz sayıda

Soru

Bir Java List koleksiyonunda öğeler nasıl sıralanır?

- A) Rastgele sıra
- B) Eklenme sırası
- C) Alfabetik sıra
- D) Büyükten küçüğe sıra

Soru

Bir Java List koleksiyonu içindeki öğeleri bir dizine nasıl dönüştürebilirsiniz?

- A) toArray() yöntemi kullanarak
- B) remove() yöntemi kullanarak
- C) add() yöntemi kullanarak
- D) indexOf() yöntemi kullanarak

Soru

Bir Java List koleksiyonunda, bir öğenin belirli bir konumda olup olmadığını kontrol etmek için hangi yöntemi kullanırsınız?

- A) contains()
- B) add()
- C) size()
- D) get()

Soru

Java'da bir ArrayList nesnesi oluştururken, varsayılan başlangıç kapasitesi ne kadardır?

- A) 0
- B) 10
- C) 50
- D) 100

Soru

Bir Java List koleksiyonundan bir öğeyi kaldırmak için kullanılan yöntem hangisidir?

- A) delete()
- B) discard()
- C) remove()
- D) erase()

Soru

Java'da List koleksiyonları, hangi pakette bulunur?

- A) java.util.list
- B) java.collection
- C) java.util
- D) java.collection.list

Soru

Bir Java List koleksiyonundaki bir öğenin indeksini belirlemek için hangi yöntemi kullanırsınız?

- A) find()
- B) locate()
- C) get()
- D) indexOf()

Soru

Bir Java List koleksiyonundaki tüm öğeleri kaldırmak için hangi yöntemi kullanırsınız?

- A) deleteAll()
- B) removeAll()
- C) clear().
- D) eraseAll()

Soru

Java'da bir ArrayList nesnesi oluştururken, başlangıç kapasitesi neden önemlidir?

- A) Bellek yönetimi için
- B) Verilerin sıralanması için
- C) Hızlı erişim için
- D) Bellek kullanımını azaltmak için

Soru

Java List koleksiyonları, hangi veri yapısı temelinde çalışır?

- A) İkili ağaç
- B) İkili arama ağacı
- C) Dizi
- D) Bağlantılı liste

Soru

Bir Java List koleksiyonundaki öğeleri ters sırayla nasıl sıralayabilirsiniz?

- A) reverse() yöntemi kullanarak
- B) sort() yöntemi kullanarak
- C) flip() yöntemi kullanarak
- D) shuffle() yöntemi kullanarak

Soru

Bir Java List koleksiyonunda, hangi yöntemi kullanarak bir öğenin indeksini belirlediğinizde öğe bulunmazsa hangi değeri döndürür?

- A) -1
- B) null
- C) 0
- D) Exception fırlatır

SON